

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 25. oktobar 2016. godine
Ref.br.:AGJ978/16

PRESUDA

u

slučaju br. KI65/15

Podnosilac

**Tatjana Davila
Ljubiša Marić
Zorica Kršenković
Zlatoj Jevtić**

Ocena ustavnosti neizvršenja 3 (tri) presude Žalbenog veća Kosovske agencije za imovinu Vrhovnog suda, odnosno presuda br. GSK-KPA-A-021/12 od 17. januara 2013. godine, GSK-KPA-A-141/12 od 17. aprila 2013. godine i GSK-KPA-A-045/12 od 3. oktobra 2012. godine i 2 (dve) odluke Komisije za imovinske zahteve Kosova, odnosno KPCC/D/A/211/2013 od 21. avgusta 2013. godine i KPCC/D/C/216/2013 od 22. novembra 2013. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnet od strane četiri podnosioca: (i) podnositeljka zahteva Tatjana Davila, sa prebivalištem u Oklandu, Novi Zeland; (ii) podnosilac zahteva Ljubiša Marić, sa prebivalištem u Vrnjačkoj Banji, Srbija; (iii) podnositeljka zahteva Zorica Kršenković, sa prebivalištem u Beogradu, Srbija; i (iv) podnosilac zahteva Zlatoj Jevtić, sa prebivalištem u Beogradu, Srbija.

Osporena odluka

2. Podnosioci zahtev osporavaju neizvršenje 5 (pet) različitih odluka, odnosno dve (2) odluke Komisije za imovinske zahtev Kosova (u daljem tekstu: KIZK) i tri (3) presude Žalbenog veća Kosovske agencije za imovinu Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Žalbeno veće KAI).
 - Podnositeljka zahteva Tatjana Davila osporava neizvršenje presuda br. GSK-KPA-A-021/12 Žalbenog veća KAI od 17. januara 2013. godine i GSK-KPA-A-141/12 od 17. aprila 2013. godine.
 - Podnosilac zahteva Ljubiša Marić osporava neizvršenje odluke br. KPCC/D/A/211/2013 KIZK-a od 21. avgusta 2013. godine.
 - Podnositeljka zahteva Zorica Kršenković osporava neizvršenje odluke br. KPCC/D/C/216/2013 KIZK-a od 22. novembra 2013. godine.
 - Podnosilac zahteva Zlatoj Jevtić osporava neizvršenje presude br. GSK-KPA-A-045/12 Žalbenog veća KAI od 3. oktobra 2012. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti neizvršenja gore navedenih odluka KIZK-a i Žalbenog veća KAI kao što je garantovano članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 32. [Pravo na pravno sredstvo], članom 46. [Zaštita imovine], članom 54. [Sudska zaštita prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 6. stav 1 (Pravo na pravično suđenje), članom 13. (Pravo na delotvorni pravni lek), članom 14. (Zabrana diskriminacije), članom 1 Protokola br. 1 (Zaštita imovine) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).
4. Predmetna stvar se odnosi na različite odluke KIZK-a i Žalbenog veća KAI, ali je zahtev suštinski isti u pogledu na sva četiri podnosilaca, s obzirom da svi tvrde neizvršenje pravosnažnih sudskih odluka i pozivaju se na iste odredbe Ustava i EKLJP.
5. Zajednička tvrdnja sva četiri podnosilaca zahteva je povreda njihovih legitimnih očekivanja za izvršenje konačnih i obavezujućih odluka KIZK-a i Žalbenog veća KAI u njihovu korist.

Pravni osnov

6. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 (1) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 28. maja 2015. godine, podnosioci su podneli zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
8. Dana 29. juna 2015. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Arta-Rama-Hajrizi i Bekim Sejdiu.
9. Dana 19. februara 2016. godine, Sud je obavestio podnosioc, Kosovsku agenciju za imovinu (u daljem tekstu: KAI) i Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda o registraciji zahteva.
10. Dana 14. septembra 2016. godine, nakon što je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca, Veće za razmatranje je jednoglasno iznelo preporuku Sudu da proglasi zahtev prihvatljivim i utvrdi povredu.

Kratak pregled činjenica u vezi sa podnositeljkom Tatjanom Davilom

11. Dana 2. oktobra 1984. godine, podnositeljka zahteva Tatjana Davila je na osnovu nasledstva postala suvlasnik, zajedno sa svojim bratom, većeg broja parcela na teritoriji opštine Priština, zona Veternik. Ova imovina je navedena u posedovnom listu pod brojem 6633 katastarska zona Priština i precizirana je kao katastarska parcela br. 1818/2, katastarska parcela br. 1819/2 i katastarska parcela br. 4940/2.
12. Dana 19. avgusta 1994. godine, podnositeljka zahteva Tatjana Davila je na osnovu ugovora o poklonu postala suvlasnik, zajedno sa svojim bratom, druge imovine koja se nalazi na teritoriji opštine Priština, zona Veternik, navedena u posedovnom listu pod brojem 6633 katastarska zona Priština, katastarska parcela br. 1814/2.
13. Iako podnositeljka zahteva Tatjana Davila više ne boravi na Kosovu, ona je uživala posedovanje suvlasništva nad gore navedenim imovinama do 12. juna 1999. godine, kada je njen brat napustio teritoriju Kosova odmah nakon završetka rata. Imovina je kasnije zauzeta od strane trećeg lica.
14. Dana 4. jula 2006. godine, tokom posete Kosovu, podnositeljka zahteva Tatjana Davila je podnela zahtev KAI za potvrđivanje prava na vlasništvo nad predmetnom imovinom.
15. Dana 7. septembra 2011. godine, KIZK je odlukom KPCC/D/A/121/2011 priznala pravo podnositeljke zahteva na posedovanje, tačnije, njeno suvlasništvo nad gore navedenim parcelama. S obzirom da podnositeljka zahteva Tatjana Davila sada živi u Oklandu, na Novom Zelandu, odluke su joj prvo slate putem e-maila krajem 2011. godine. Nakon toga, odluke su fizički dostavljene podnositeljki zahteva 29. avgusta 2012. godine.
16. Relevantni deo gore navedene odluke KIZK-a glasi: *“U zahtevima pod brojem 11399, 11400 11401, podnosilac zahteva (Tatjana Davila) je podnela zahteve u svojstvu nosioca imovinskog prava, naime suvlasnika. Podnosilac zahteva*

izjavljuje da je napustila Kosovo u 1995 godini kako bi se preselila na Novi Zeland gde i danas živi. Njen brat koji je isto suvlasnik, je koristio predmetnu imovinu do 1999 godine, kada je on napustio Kosovo usled konflikta. Podnosilac zahteva je podnela više dokumenata u prilog njenog zahteva, kao na primer: odluku o nasledju od oktobra 1994 godine, ugovor o poklonu od 19 avgusta 1994 godine i rešenje o nepokretnom imovinskom pravu od 30 oktobra 2007 godine. Sva dokumenta navode podnosioca zahteva kao nosioca imovinskog prava i oba su verifikovana kao autentična od strane izvrnog sekretarijata."

17. Odlukom KIZK-a je, takođe, propisano da je podnositeljka zahteva Tatjana Davila dokazala svoje pravo vlasništva nad predmetnom imovinom i u odsustvu validne odbrane od strane tužene stranke, svi njeni zahtevi treba da se odobre.
18. U međuvremenu, 4 (četiri) ostale stranke, treća lica koja nisu prethodno bila uključena u slučaju, osporavaju odluku KIZK-a pred Žalbenim većem KAI, u kojoj su tražili priznanje svojih prava vlasništva nad određenim parcelama istih imovina.
19. Dana 15. decembra 2011. godine, podnositeljka zahteva Tatjana Davila je u skladu sa primenjivim zakonom na Kosovu tražila od KAI da uključi ove parcele u takozvanu „šemu izdavanja pod zakup KAI“, koja uključuje upravljanje imovinom od strane KAI i prikupljanje prihoda od izdavanja na ime vlasnika imovinskih prava.
20. Dana 17. januara 2013. godine, Žalbeno veće KAI je donelo presudu GSK-KPA - A- 021/12 kojom je žalba jednog od trećih lica, odnosno one protiv odluke KIZK-a KPCC/D/A/121/2011, u slučaju br. KAI 11401, katastarska parcela br. 4949/2, odbijena kao neprihvatljiva, a osporena odluka KIZK-a je potvrđena.
21. Istog dana, Žalbeno veće KAI je donelo presudu GSK-KPA-A-141/12, kojom su žalbe ostala 3 (tri) treća lica protiv odluke KIZK-a KPCC/D/A/121/2011, u vezi sa parcelama u slučaju KAI br. 11400 (katastarska parcela br. 1818/2 i katastarska parcela br. 1819/2) i slučaju KAI br. 11399 (katastarska parcela br. 1814/2) odbijene, kao neosnovane, a osporena odluka KIZK-a je potvrđena.
22. Dana 3. jula 2013. godine, podnositeljki zahteva Tatjani Davili su uručene gore navedene presude Žalbenog veća KAI.
23. Nakon gore navedenih presuda Žalbenog veća KAI, podnositeljka zahteva Tatjana Davila je obavještena da se tokom upravljanja imovinom od strane KAI, status imovina registrovanih u posedovnom listu br. 6633, katastarska zona Priština promenio, jer su na njima izgrađene kuće na neovlašćen i nezakonit način.
24. Dana 8. septembra 2014. godine, podnositeljka zahteva Tatjana Davila je podnela zahtev za povraćaj imovine, jer je tvrdila da KAI nije poštovala obaveze koje je preuzela.

25. Neodređenog datuma, KAI je predložila postupak posredovanja podnositeljki zahteva Tatjani Davili, kako bi se pronašlo mirno rešenje za rešavanje pitanja korišćenja imovine.
26. Dana 19. februara 2015. godine, KAI je odredila posrednika u sporu između podnositeljke zahteva Tatjane Davile i trećih lica.
27. Dana 16. marta 2015. godine, podnositeljka zahteva Tatjana Davila je podnela podnesak KAI za povlačenje iz postupka posredovanja, jer smatra da su ispunjeni opravdani i objektivni razlozi za povlačenje. Pored toga, s obzirom na dužinu trajanja postupka, ona je predložila KAI da preduzme sve mere i neophodne radnje u najkraćem mogućem roku za izvršenje odluka KIZK-a i Žalbenog veća KAI u skladu sa primenjivim zakonom na Kosovu; odnosno, da joj omogući povraćaj imovine i vrati je u njeno prvobitno stanje, uklanjanjem nezakonito izgrađenih objekata.
28. Dana 17. marta 2015. godine, podnositeljka zahteva Tatjana Davila je poslala takozvanu „urgenciju“ KAI, tražeći hitne informacije o statusu njenog slučaja, jer nije primila nikakvo obaveštenje od KAI u vezi sa preduzetim merama.

Kratak pregled činjenica u vezi sa podnosiocem zahteva Ljubišom Marićem

29. Podnosilac zahteva Ljubiša Marić je na osnovu nasleđa stekao vlasništvo nad nekoliko parcela koje se nalaze u opštini Obilić, katastarska zona Miloševo, a registrovane u posedovnom listu br. 176, odnosno katastarske parcele: br. 176, br. 648, br. 301/1, br. 304/1, br. 657, br. 658, br. 303/1, br. 305/1 i br. 305/3.
30. Podnosilac zahteva Ljubiša Marić je uživao posedovanje nad gore navedenim parcelama do 12. juna 1999. godine, kada je napustio Kosovo. Parcele su kasnije zauzete od strane trećeg lica.
31. Neodređenog datuma 2006. godine, po povratku na Kosovo podnosilac zahteva Ljubiša Marić je podneo zahtev KAI za potvrđivanje njegovog prava vlasništva nad gore navedenim parcelama.
32. Dana 21. avgusta 2013. godine, KIZK je odlukom KPCC/D/A/211/2013 utvrdila, *inter alia*, da:

“a) Podnosilac(oci) zahteva kako je gore navedeno dokazao/la da Ljubiša Marić je vlasnik nad /predmetne imovine;

b) Ljubiša Marić ostvaruje pravo poseda nad navedenom imovinom;

c) Tuženi, ako postoji, ili bilo koje drugo lice koje koristi imovinu napusti istu u roku od 30 (trideset) dana od dana uručivanja ovog naloga; i

d) ako tuženi ili bilo koje drugo lice koje koristi imovinu odbije da se povinuje ovom nalogu o oslobađanju imovine u predviđenom roku, isti će biti iseljeni iz imovine.”

33. Obrazloženje gore navedene odluke KIZK-a glasi:

“Na osnovu raspoloživih dokaza, i u odsustvu validne odbrane od strane tuženika, [KIZK] smatra da se zahtev stoga odobri. Zahtevi sa brojevima 23637, 23638, 23639, 23640, 23641, 23642, 23643, 23644, 23646 i 23647, su podneti od strane [podnosioca zahteva] u svojstvu navodnog nosioca imovinskog prava. [Podnosilac zahteva] traži potvrdu imovinskog prava i povraćaj poseda nad predmetnom imovinom. U prilog njegovog zahteva [podnosilac zahteva] je podneo posedovni list iz 2006 godine, koji navodi [podnosioca zahteva] kao vlasnika predmetne imovine. Ovaj posedovni list je verifikovan od strane izvršnog sekretarijata [KAI] kao originalni. Tuženik potražuje zakonsko pravo nad predmetnom imovinom, navodeći da je kupio predmetnu imovinu od [podnosioca zahteva]. U prilog ovih navoda [on - tuženik] je podneo overeni kupoprodajni ugovor iz 2006 godine sklopljen između tuženika kao kupca i [podnosioca zahteva] preko njegovog ovlašćenog predstavnika, pravnika Bedri Çitaku kao prodavca predmetne imovine. Izvršni sekretarijat je naknadno kontaktirao [podnosioca zahteva] kako bi ga suočio sa navodima tuženika. [Podnosilac zahteva] je izjavio da nije prodao predmetnu imovinu tuženiku. Štaviše, on je izjavio da je ovlašćenje koje je priložio tuženik [advokat Bedri Çitaku] falsifikovano. Izvršni sekretarijat je zatražio od Kosovske forenzičke agencije da pogleda ovo ovlašćenje. U svome izveštaju, Kosovska forenzička agencija je zaključila da potpisi na ovlašćenju i na dokumentu potpisanom od strane [podnosioca zahteva] je moguće da nisu potpisani od strane iste osobe. Shodno ovom izveštaju, ovlašćenje sadrži više glavnih i individualnih karakteristika koji se ne podudaraju sa potpisom [podnosioca zahteva]. Pod ovim okolnostima, [komisija - KIZK] konstatuje da se predmetno ovlašćenje ne može smatrati dovoljnim dokazom da je pravnik Bedri Çitaku uredno ovlašćen od strane [podnosioca zahteva] da u njegovo ime proda predmetnu imovinu i kao takva navodna transakcija se smatra ništavnom. Iz ovoga sledi da je ažurirano uverenje o nepokretnom imovinskom pravu koje navodi tuženika kao vlasnika predmetne imovine pogrešno i da se ne može smatrati dokazom o imovinskom pravu tuženika. Shodno tome tuženik nije pružio validnu odbranu na zahtev [podnosioca istog]. Na osnovu pregleda raspoloživih dokaza, i pošto tuženik nije pružio validnu odbranu, [komisija - KIZK] zaključuje, da se zahtev treba odobriti.”

34. U januaru 2014. godine, podnosiocu zahteva Ljubiši Mariću je uručena odluka KIZK-a.
35. Dana 20. septembra 2014. godine, podnosilac zahteva Ljubiša Marić je tražio od katastra Opštine Obilić da preduzme neophodne promene u registraciji vlasništva nad imovinom na osnovu konačne i obavezujuće odluke KIZK-a. Navodno, njemu je rečeno da KAI mora da deluje *ex officio* kako bi katastar izvršio neophodne promene u registraciji imovine.
36. Dana 1. oktobra 2014. godine, podnosilac zahteva Ljubiša Marić je tražio od KAI da iseli treće lice koje je uzurpiralo njegovu imovinu i izvrši odgovarajuće promene u registraciji imovine u katastru Opštine Obilić u skladu sa konačnom i obavezujućom odlukom KIZK-a i primenjivim zakonom na Kosovu.

37. Dana 19. novembra 2014. godine, podnosilac zahteva Ljubiša Marić je poslao takozvanu „urgenciju“, tražeći od KAI da ga hitno obavesti o statusu svog slučaja. On je ponovio svoj zahtev KAI da deluje *ex officio* u skladu sa primenjivim zakonom na Kosovu, kako bi se izvršile odgovarajuće promene u registraciji imovine u katastru Opštine Obilić.
38. Dana 19. decembra 2014. godine, podnosilac zahteva Ljubiša Marić je ponovo podneo zahtev za promenu registracije vlasništva katastru katastarske zone u Obiliću.
39. Do danas, podnosilac zahteva Ljubiša Marić nije primio nikakvu informaciju od KAI o merama preduzetim za izvršenje konačne i obavezujuće odluke KIZK-a u njegovu korist.

Kratak pregled činjenica u vezi sa zahtevom treće podnositeljke Zorice Kršenković

40. Dana 10. februara 1992. godine, podnositeljka zahteva Zorica Kršenković je kupila poslovni prostor u Prištini, naselje Ulpijana, lamela C, zgrade YU programa, katastarska zona Priština.
41. Dana 12. juna 1999. godine, ona je napustila Kosovo. Imovina je kasnije zauzeta od strane trećeg lica.
42. Dana 14. jula 2006. godine, podnositeljka zahteva Zorica Kršenković je podnela zahtev KAI za potvrđivanje imovinskih prava nad gore navedenom imovinom.
43. Dana 22. novembra 2013. godine, KIZK je donela odluku KPCC/D/C/216/2013 o slučaju br. KPA 13623, gde je potvrdila da je podnositeljka zahteva Zorica Kršenković zakoniti vlasnik imovine.
44. U svojoj odluci, KIZK je, *inter alia*, navela da:
 - a) Podnosilac(oci) zahteva kako je gore navedeno dokazao/la da Zorica Kršenković je vlasnik nad 1/1 predmetne imovine;
 - b) Zorica Kršenković ostvaruje pravo poseda nad navedenom imovinom;
 - c) Tuženi, ako postoji, ili bilo koje drugo lice koje koristi imovinu napusti istu u roku od 30 (trideset) dana od dana uručivanja ovog naloga; i
 - d) ako tuženi ili bilo koje drugo lice koje koristi imovinu odbije da se povinuje ovom nalogu o oslobađanju imovine u predviđenom roku, isti će biti iseljeni iz imovine.
45. Dana 23. decembra 2013. godine, podnositeljki zahteva Zorici Kršenković je uručena odluka KIZK-a.
46. Dana 17. januara 2014. godine, podnositeljka zahteva Zorica Kršenković je podnela zahtev KAI za povraćaj imovine.

47. Dana 2. juna 2014. godine, podnositeljka zahteva Zorica Kršenković je poslala takozvanu "urgenciju" KAI, tražeći informacije o napretku izvršenja njenog slučaja.
48. Dana 3. juna 2014. godine, u telefonskom razgovoru KAI je dala usmenu garanciju podnositeljki zahteva Zorici Kršenković da će se navedena odluka izvršiti sledećeg meseca.
49. Dana 9. jula 2014. godine, podnositeljka zahteva Zorica Kršenković je usmeno obaveštena da će odluka KIZK-a biti izvršena u narednih sedam dana.
50. Dana 24. jula 2014. godine, podnositeljka zahteva Zorica Kršenković se ponovo obratila KAI "urgencijom".
51. Dana 28. januara 2015. godine, podnositeljka zahteva Zorica Kršenković je obaveštena od strane KAI (pismo Ref. KPA 13623/CLA) da je 23. januara 2015. godine KAI donela odluku, kojom je odluka KIZK-a od 22. novembra 2013. godine u odnosu na zahtev br. KPA13623 preinačena i proglašena nevažećom, zbog „pogrešne notifikacije imovine“. KAI je navela da će tačna identifikacija imovine biti određena i da će se kasnije izdati nova notifikacija o imovini. U pismu KAI se navodi da će podnositeljka zahteva biti obaveštena o novoj notifikaciji u vezi sa ovim imovinskim zahtevom. Nakon izdavanja nove notifikacije o imovini, sve zainteresovane strane će imati priliku da ospore ovu notifikaciju. Dok se svi postupci ne okončaju, odluka KIZK-a neće moći da se izvrši.
52. Do danas, podnositeljka zahteva Zorica Kršenković nije primila nijednu novu notifikaciju ili potvrdu o ishodu slučaja.

Kratak pregled činjenica u vezi sa zahtevom četvrtog podnosioca Zlatoja Jevtića

53. Podnosilac zahteva Zlatoj Jevtić je na osnovu nasledstva suvlasnik jednog broja parcela koje se nalaze u opštini Prizren, a registrovana u posedovnom listu br. 124, Prizren katastarska zona Koriša, katastarska parcela br. 2478/2, katastarska parcela br. 2477/2 i katastarska parcela br. 414 u mestu zvanom „Gurina Kam“ u Koriši.
54. Dana 1. juna 1999. godine, on je napustio teritoriju Kosova. Imovina je kasnije zauzeta od strane trećeg lica.
55. Dana 18. decembra 2006. godine, podnosilac zahteva Zlatoj Jevtić je podneo zahtev KAI za potvrđivanje svojih imovinskih prava nad gore navedenom imovinom, koja je bila u njegovom posedu do 1. juna 1999. godine.
56. Dana 26. oktobra 2011. godine, KIZK je donela sledeće odvojene odluke o svakoj katastarskoj parceli: (a) KPCC/D/A/127/2011 o slučaju br. KPA 90737 (katastarska parcela br. 2478/2) i KPA 14169 (katastarska parcela br. 414); i (b) KPCC/D/R/130/2011 o slučaju br. KPA 14170 (katastarska parcela br. 2477/2). Sve ove odluke su bile donete u korist podnosioca zahteva Zlatoja Jevtića i

svakom odlukom je potvrđeno da je podnosilac zahteva Zlatoj Jevtić bio legitimni vlasnik relevantne katastarske parcele.

57. Nakon toga, treće lice je izjavilo žalbu protiv odluke KIZK-a, tražeći potvrđivanje imovinskog prava nad imovinom.
58. Dana 3. oktobra 2012. godine, Žalbeno veće KAI je donelo presudu br. GSK-KPA-A-45/12. U toj presudi, Žalbeno veće KAI je odbacilo žalbu izjavljenu od strane trećeg lica kao neosnovanu. Sve osporene odluke KIZK-a su potvrđene.
59. Dana 19. marta 2013. godine, podnosilac zahteva Zlatoj Jevtić je podneo zahtev za povraćaj u posedovanje imovine u slučajevima KAI - KPA 90737, KPA 14169 i KPA 14170.
60. Dana 30. jula 2013. godine, podnosilac zahteva Zlatoj Jevtić je poslao takozvanu „urgenciju“ KAI, tražeći informacije o statusu slučaja i insistirao da se konačne i obavezujuće odluke Žalbenog veća KAI, koje potvrđuju njegovo imovinsko pravo, izvrše.
61. Podnosilac zahteva Zlatoj Jevtić tvrdi: *“Ni do današnjeg dana [podnosilac Zlatoj Jevtić] nije primio obaveštenje od strane nadležnih organa o ishodu predmetnog zahteva, kao ni obaveštenje KAI o preduzetim merama u cilju izvršenja predmetnih odluka.”*

Navodi podnosioca

62. Podnosioci zahteva tvrde povredu člana 24. [Jednakost pred zakonom], člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], člana 32. [Pravo na pravno sredstvo], člana 46. [Zaštita imovine], i člana 54. [Sudska zaštita prava] Ustava u vezi sa članom 6.1 (Pravo na pravično suđenje), članom 13. (Pravo na delotvorni pravni lek), članom 14. (Zabrana diskriminacije) i članom 1 Protokola br. 1 [Zaštita imovine] EKLJP.
63. Glavna tvrdnja podnosioca zahteva je da sudske odluke u njihovim slučajevima nisu izvršene i da je postupak prekoračio razumno vreme, kršeći njihova prava na pravično suđenje.
64. Što se tiče efikasnosti pravnih sredstava, podnosioci zahteva tvrde: *“Podnosioci naglašavaju činjenicu da u postojećem pravnom sistemu Kosova ne postoji delotvoran pravni lek na osnovu koga bi bila moguće u predmetnim slučajevima sprečiti dalju povredu ustavom zagantovanih prava (osim obraćanja Ustavnom sudu Kosova) i koji bi pružio pravično zadovoljenje neosnovanog odugovlačenja postupka izvršenja gore pomenutih odluka.”*
65. Što se tiče zahteva da se ispuni zakonski rok od četiri meseca, kao što je propisano članom 49. Zakona, podnosioci zahteva tvrde: *“Takođe, podnosioci naglašavaju da se u predmetnim postupcima uslov podnošenja zahteva u roku od četiri meseca [...] ne primenjuje u slučaju neizvršenja odluka javnog organa”*. Podnosioci zahteva citiraju sudsku praksu ESLJP u prilog ovoj tvrdnji.

66. Što se tiče pravne odgovornosti KAI, podnosioci zahteva navode: "da je važećim zakonodavnim okvirom predviđena isključiva nadležnost KAI u postupcima izvršenja (sprovođenja) pravosnažnih i obavezujućih presuda Vrhovnog suda Kosova u predmetima KAI, uključujući i pravosnažne odluke Komisije. KAI je bila dužna da postupi u skladu sa svojim obavezama, koristeći postojeće mehanizme, a naročito u skladu sa čl. 16.4. UNMIK/Uredbe/2006/50 (usvojeno zakonom br. 03/L-079) kojim je predviđeno da „ukoliko u roku izvršenja naloga za iseljenje, bilo koje lice odbije da se povinuje uputstvima odgovornog službenika i napusti imovinu, može do bude uklonjeno od strane organa reda. Takođe, mandatom KAI u cilju izvršavanja odluka predviđeno je i rušenje nezakonito sagrađenih objekata (čl. 15 Zakon br. 03/L-079)."
67. Što se tiče konačnosti i izvršnosti odluka KIZK-a, podnosioci zahteva tvrde: "da je čl. 2.7. UNMIK/Uredbe/1999/23 je predviđeno da „konačne odluke Komisije su obavezujuće i izvršne i nisu predmet preispitivanja bilo kojih drugih pravosudnih ili administrativnih organa na Kosovu."
68. Što se tiče konačnosti i izvršnosti odluka Žalbenog veća KAI, podnosioci zahteva tvrde: "da je čl. 21.6 UNMIK/Uredbe/2006/50 (usvojeno zakonom br. 03/L-079) predviđeno da presuda Vrhovnog suda Kosova postaje pravosnažna od dana njenog uručivanja strankama i da je obavezujuća kao konačna presuda Vrhovnog suda Kosova u skladu sa propisima važećeg zakona."
69. Podnosioci zahteva smatraju da je svaki od njih pokrenuo postupak za povraćaj svoje imovine u 2006. godini i da su svi ovi postupci okončani odlukama KIZK-a i Žalbenog veća KAI Vrhovnog suda. Do danas, nijedna od tih odluka nije izvršena od strane KAI. Prema tome, kašnjenje od najmanje 10 (deset) godina od početka postupka je prošlo bez postupka za donošenje zaključka.
70. U slučaju podnositeljke zahteva Tatjane Davile, konačne presude Žalbenog veća KAI su donete 17. januara 2013. godine.
71. U slučaju podnosioca zahteva Ljubiše Marića, konačna odluka KIZK-a je doneta 21. avgusta 2013. godine.
72. U slučaju podnositeljke zahteva Zorice Kršenković, konačna odluka KIZK-a je doneta 22. novembra 2013. godine. Međutim, osnov za izvršenje, odnosno "notifikacija imovine" još uvek čeka na promene.
73. U slučaju podnosioca zahteva Zlatoja Jevtića, presuda Žalbenog veća KAI je doneta 3. oktobra 2012. godine.

Prihvatljivost zahteva

74. Kako bi mogao da sudi zahteve podnosilaca, Sud prvo treba da ispita da li su podnosioci zahteva ispunili uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje precizirane u Zakonu i Poslovniku.

75. Što se tiče zahteva podnosioca, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje: „*Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.*“
76. U tom smislu, Sud primećuje da su podnosioci zahteva iscrpeli sva pravna sredstva predviđena zakonom i zbog nedostatka nekog drugog dostupnog delotvornog pravnog sredstva, obratili su se Ustavnom sudu sa zahtevom za izvršenje odluka Komisije za stambeno i imovinske zahteve, odnosno odluke br. HPCC/REC/91/2007 od 19. januara 2007. godine i odluke br. HPCC/REC/81/2006 od 11. decembra 2006. godine.
77. Sud se poziva i na član 49. Zakona, koji propisuje: „*Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta.*“
78. Sud želi da ponovi da se uslov za podnošenje zahteva u roku od 4 (četiri) meseca ne primenjuje u slučaju neizvršenja odluka javnog organa. Evropski sud za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) izričito navodi da se u sličnoj situaciji koja se pojavljuje u slučaju *Iatridis protiv Grčke*, pravilo roka ne primenjuje kada postoji odbijanje izvršne vlasti da se složi sa određenom odlukom (vidi: *mutatis mutandis Iatridis protiv Grčke*, br. 59493/00, ESLJP, presuda od 19. oktobra 2000. godine).
79. Sud se poziva i na član 48. Zakona, koji propisuje: „*Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.*“
80. Što se tiče ispunjavanja ovog uslova, Sud primećuje da su podnosioci zahteva tačno ukazali koja su im prava, garantovana Ustavom, navodno povređena neizvršenjem odluka KSIZ-a u njihovim slučajevima.
81. Sud primećuje da podnosioci zahteva mogu legitimno da tvrde da su žrtve neizvršenja odluka KSIZ-a.
82. Kao rezime, Sud smatra da su podnosioci zahteva ovlašćene strane, da su iscrpljena sva pravna sredstva, da je uslov zakonskog roka, kao rezultat kontinuirane situacije, bio ispunjen. Oni su precizno pojasnili navodnu povredu prava i sloboda i pozvali su se na sudsku praksu ESLJP za ostvarivanje svojih prava da uživaju i poseduju imovinu.
83. S obzirom da su podnosioci zahteva ispunili proceduralne uslove predviđene Ustavom, Zakonom i Poslovníkom, Sud smatra da je zahtev prihvatljiv za meritorno razmatranje.

Meritum zahteva

84. Sud podseća da podnosioci zahteva tvrde povredu prava garantovanih članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 32. [Pravo na pravno sredstvo], članom 46. [Zaštita imovine]

i članom 54. [Sudska zaštita prava] Ustava u vezi sa članom 6.1 [Pravo na pravično suđenje], članom 13. [Pravo na delotvorni pravni lek], članom 14. [Zabrana diskriminacije], članom 1 Protokola br. 1 EKLJP [Zaštita imovine] Konvencije.

85. Sud će u ovim slučajevima razmotriti meritum zahteva u skladu sa članom 31. u vezi sa članom 6.1 EKLJP, članom 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola 1. EKLJP i članom 54. [Sudska zaštita prava] Ustava.

Što se tiče navodne povrede prava na pravično i nepristrasno suđenje

86. Sud primećuje da podnosioci zahteva uglavnom tvrde da su kašnjenja i neizvršenje odluka KIZK-a i Žalbenog veća KAI u njihovim imovinskim zahtevima povredili njihova prava na pravično suđenje.

87. U tom smislu, Sud se poziva na član 31. Ustava, koji propisuje:

“1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, sud.”

88. Pored toga, član 6.1 [Pravo na pravično suđenje] EKLJP, propisuje:

“Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom.”

89. Štaviše, Sud se poziva na član 54. Ustava, koji propisuje:

“Svako ima pravo na sudsku zaštitu u slučaju kršenja ili uskraćivanja nekog prava koje je garantovano ovim Ustavom, kao i pravo na efikasne pravne mere ukoliko se utvrdi da je pravo prekršeno.”

90. Sud podseća na svoju praksu, kao što je navedeno u slučaju KI144/14 i KI156/14, da shodno Uredbi UNMIK-a 2006/50 izmenjene i dopunjene Zakonom br. 03/L-079 Republike Kosovo, gde utvrđuje da je KAI jedini odgovorni i nadležni organ za izvršenje odluka KIZK-a i odluka Žalbenog veća KAI. Ovu činjenicu su, takođe, potvrdili i predstavnici KAI, koji su učestvovali kao stranka na javnoj raspravi održanoj 10. marta 2014. godine u Ustavnom sudu Republike Kosovo u slučaju br. KI187/13.

91. Što se tiče svih podnosilaca zahteva, Sud primećuje da su konačne i obavezujuće odluke KIZK-a i Žalbenog veća KAI, donete između oktobra 2012. godine i novembra 2013. godine.

92. U slučaju podnositeljke zahteva Zorice Kršenković, Sud primećuje da, iako je konačna odluka KIZK-a doneta 22. novembra 2013. godine, 23. januara 2015. godine KAI je tvrdila da je osnova za izvršenje, odnosno „notifikacija o imovini“, još uvek u toku promene.
93. U pogledu izvršenja ovih odluka, svaki podnosilac zahteva se nekoliko puta obratio KAI u pisanom obliku, tražeći da se konačne odluke u njihovim slučajevima izvrše. Podnosioci zahteva su stalno činili napore da vide da su konačne odluke u njihovim slučajevima izvršene.
94. U ovom smislu, Sud primećuje da bi bilo nezamislivo ako bi pravni sistem Republike Kosovo dozvolio da konačna sudska odluka ostane neefikasna na štetu jedne stranke. Stoga, neefikasnost postupaka i nesprovođenje odluka proizvodi efekte koji dovode do situacije koja nije u skladu sa principom vladavine prava (član 7. Ustava), koje su kosovske vlasti obavezne da poštuju (vidi: presudu ESLJP od 25. jula 2004. godine, *Romashov protiv Ukrajine*, br. 67534/01).
95. Sud je mišljenja da izvršenje odluke donete od strane jednog suda treba posmatrati kao sastavni deo prava na pravično suđenje, pravo koje je garantovano gore navedenim članovima (vidi: presudu ESLJP od 19. marta 1997. godine, *Hornsby protiv Grčke*, br. 18357/91, stav 40). U ovom konkretnom slučaju, ESLJP navodi da podnosiocima zahteva ne bi trebalo lišiti koristi od izvršenja konačne odluke, koja je doneta u njihovom interesu.
96. Pored toga, Sud smatra da nijedan organ ne može da opravda neizvršenje odluka u cilju ponovne ocene i obnavljanja razmatranja slučaja (vidi: presudu ESLJP od 25. jula 2002. godine, *Sovtransavto Holding protiv Ukrajine*, br. 48553/99, stav 72, i presudu ESLJP od 24. jula 2003. godine, *Ryabikh protiv Rusije*, br. 52854/99, stav 52).
97. Nadležni organi su, dakle, obavezni da organizuju efikasnije sisteme za sprovođenje odluka koje su efektivne u pravnom i praktičnom smislu i da osiguraju sprovođenje u razumnom roku bez nepotrebnih kašnjenja (vidi: presudu ESLJP od 6. novembra 2008. godine, *Pecevi protiv bivše Jugoslovenske Republike Makedonije*, br. 21839/03 i presudu ESLJP od 25. septembra 2006. godine, *Martiniovski protiv bivše Jugoslovenske Republike Makedonije*, br. 2273/02).
98. Sud naglašava da nema dužnost da određuje koji je najpovoljniji način da KAI u okviru svojih nadležnosti pronađe efikasne mehanizme izvršenja, u smislu potpunog ispunjavanja zakonom i ustavom predviđenih obaveza. Međutim, svaki pojedinac ima pravo na sudsku zaštitu u slučaju povreda ili uskraćivanja nekog prava koje je garantovano Ustavom ili zakonom (vidi: član 54. Ustava).
99. Sud želi da naglasi da se u svojoj presudi od 16. aprila 2014. godine, u slučaju br. KI187/13, već bavio ocenom ustavnosti neizvršenja odluka KIZK-a. U toj presudi, Sud je utvrdio da je došlo do povrede člana 31. Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLJP i članom 54. Ustava, kao i povrede prava podnositeljke zahteva na mirno uživanje imovine, kao što je garantovano članom 46. Ustava i članom 1. Protokola 1 EKLJP, kao posledica neizvršenja odluke (vidi: presudu od 16.

aprila 2014. godine, KI187/13, N. Jovanović, ocena ustavnosti u vezi neizvršenja odluke GSK-KPA-A-001/12 Žalbenog veća Vrhovnog suda od 8. maja 2012. godine i odluke Komisije za imovinske zahteve Kosova br. KPCC/D/A/114/2011 od 22. juna 2011. godine).

100. Zbog toga teret neizvršenja i neuspeha da se identifikuju odgovarajući mehanizmi za izvršenje konačnih odluka KIZK-a i Žalbenog veća KAI u slučajevima podnosilaca zahteva pada isključivo na KAI. Nedostatak izvršnih mehanizama ove institucije ni na jedan način ne treba da bude razlog za uskraćivanje prava podnosiocima zahteva na uživanje njihove imovine.
101. Shodno tome, Sud je mišljenja da KAI ima obavezu da izvrši odluke KIZK-a i Žalbenog veća KAI.
102. U zaključku, Sud nalazi da propust da se izvrše konačne i obavezujuće odluke KIZK-a i Žalbenog veća KAI predstavlja povredu prava na pravično suđenje, kao što je garantovano članom 31. Ustava i članom 6.1 EKLJP.

Navodna povreda pravičnog suđenja u slučaju podnositeljke Tatjane Davile

103. Što se tiče podnositeljke zahteva Tatjane Davile, Sud primećuje da je presudama Žalbenog veća KAI (GSK-KPA-A-021/12) od 17. januara 2013. godine i (GSK-KPA -A-141/12) od 17. aprila 2013. godine potvrđeno njeno suvlasništvo i pravo posedovanja nad spornom imovinom. Do danas, podnositeljka zahteva Tatjana Davila nije bila u mogućnosti da ima koristi od izvršenja ovih odluka.
104. Sud, takođe, primećuje da se podnositeljka zahteva Tatjana Davila dogovorila sa da se njena imovina upravlja od strane KAI, i pristala je, štaviše, na postupak posredovanja potpomognutog od strane KAI, gde oba postupka nisu uspela da obezbede obeštećenje za njen zahtev za povraćaj imovine koja je zakonski priznata da bude njena konačnim i obavezujućim odlukama Žalbenog veća KAI.
105. Sud smatra da nije razumljivo, a ni prihvatljivo da je, dok je imovina podnositeljke zahteva Tatjane Davile bila pod upravom KAI, treće lice moglo da izgradi osam kuća na toj imovini.
106. U tom smislu, Sud primećuje da od januara do aprila 2013. godine, podnositeljka zahteva Tatjana Davila, uprkos svojim naporima, nije bila u mogućnosti da povрати svoju imovinu.
107. Iz tih razloga Sud utvrđuje da propust KAI da izvrši konačne i obavezujuće odluke Žalbenog veća KAI u pogledu imovinskih prava podnositeljke zahteva Tatjane Davile predstavlja povredu prava na pravično suđenje, kao što je garantovano članom 31. Ustava i članom 6.1 EKLJP.

Navodna povreda pravičnog suđenja u slučaju podnosioca zahteva Ljubiše Marića

108. Što se tiče podnosioca zahteva Ljubiše Marića, Sud primećuje da je odlukom KIZK-a br. KPCC/D/A/211/2013 od 21. avgusta 2013. godine, potvrđeno njegovo imovinsko pravo i prema tome, on ima pravo na sva prava stečena po ovoj osnovi. Odluka KIZK-a je postala konačna i obavezujuća i zbog toga što nije osporena od strane bilo koje zainteresovane strane u propisanom zakonskom roku. Do danas, podnosilac zahteva Ljubiša Marić nije bio u mogućnosti da ima koristi od izvršenja ove konačne i obavezujuće odluke.
109. Sud primećuje da je početkom 2014. godine, podnosilac zahteva Ljubiša Marić podneo više zahteva Katastarskoj kancelariji Opštine Obilić i KAI da izvrše konačnu i obavezujuću odluku KIZK-a u njegovu korist, i izvrše neophodne promene u registraciji njegovog zakonskog prava nad imovinom. Do danas, ove promene u katastru nisu izvršene.
110. Sud, takođe, primećuje da je podnosilac zahteva Ljubiša Marić tražio od KAI da obezbedi iseljenje trećeg lica koje je uzurpiralo imovinu, ali do danas, KAI nije preduzela nikakve mere u vezi sa zahtevom podnosioca.
111. Sud smatra da je neaktivnost KAI u vezi sa zahtevima podnosioca da iseli treće lice sa njegove imovine i obezbedi neophodne promene u katastru čini konačnu i obavezujuću odluku KIZK-a iluzornom i teoretskom, pre nego praktičnom i delotvornom.
112. U tom smislu, Sud primećuje da od avgusta 2013. godine podnosilac zahteva Ljubiša Marić, uprkos svojim naporima, nije bio u mogućnosti da povрати svoju imovinu, niti je registrovao istu na svoje ime.
113. Iz tih razloga, Sud utvrđuje da propust KAI da izvrši konačnu i obavezujuću odluku KIZK-a u pogledu imovinskih prava podnosioca zahteva Ljubiše Marića predstavlja povredu prava na pravično suđenje, kao što je garantovano članom 31. Ustava i članom 6.1 EKLJP.

Navodna povreda pravičnog suđenja u slučaju podnositeljke zahteva Zorice Kršenković

114. Što se tiče treće podnositeljke zahteva Zorice Kršenković, Sud primećuje da je 22. novembra 2012. godine KIZK donela odluku br. KPCC/D/C/216/2013, kojom se potvrđuje da je podnositeljka zahteva Zorica Kršenković zakoniti vlasnik imovine. Odluka KIZK-a je postala konačna i obavezujuća i zbog toga što nije osporena od strane zainteresovane strane u propisanom zakonskom roku. Do danas, podnositeljka zahteva Zorica Kršenković nije bila u mogućnosti da ima koristi od izvršenja ove konačne i obavezujuće odluke.
115. Međutim, Sud primećuje da je 28. januara 2015. godine podnositeljka zahteva Zorica Kršenković obavestena od strane KAI (pismo Ref. KPA 13623/CLA), da je 23. januara 2015. godine KAI donela odluku kojom je odluka KIZK-a od 22. novembra 2013. godine u vezi sa zahtevom br. KPA 13623 preinačena i proglašena nevažećom zbog „pogrešne notifikacije imovine“. KAI je navela da

će tačna identifikacija imovine biti određena i da će se kasnije izdati nova notifikacija o imovini. U pismu KAI se navodi da će podnositeljka zahteva biti obaveštena o novoj notifikaciji u vezi sa ovim imovinskim zahtevom. Nakon izdavanja nove notifikacije o imovini, sve zainteresovane strane će imati priliku da ospore ovu notifikaciju. Dok se svi postupci ne zaključe, neće biti moguće da se izvrši odluka KIZK-a.

116. Sud primećuje da je u novembru 2012. godine, treća podnositeljka zahteva Zorica Kršenković potvrđena kao legitimni vlasnik odlukom KIZK-a. U januaru 2015. godine, što je više od dve godine kasnije, ona je obaveštena od strane KAI da je zbog tehničke greške u notifikaciji imovine ta odluka KIZK-a proglašena ništavom.
117. Sud nalazi da u periodu od više od dve godine KAI nije uspela da izvrši konačnu i obavezujuću odluku KIZK-a u slučaju podnositeljke zahteva Zorice Kršenković. Nakon toga, očigledno zbog tehničke greške u svojoj sopstvenoj odluci, KAI je proglasila ovu konačnu odluku KIZK-a ništavom i objavila da će nova notifikacija biti izdata. Do danas, nije bilo nikakve nove notifikacije.
118. Bez obzira na to kakve prirode ova tehnička greška može da bude, Sud smatra da takva tehnička greška ne može da poništi konačnu i obavezujuću sudsku odluku.
119. U ovom smislu, Sud primećuje da od novembra 2012. godine podnositeljka zahteva Zorica Kršenković, uprkos svojim naporima, nije bila u mogućnosti da povрати svoju imovinu.
120. Iz tih razloga, Sud utvrđuje da propust KAI da izvrši konačnu i obavezujuću odluku KIZK-a u pogledu imovinskih prava podnositeljke zahteva Zorice Kršenković predstavlja povredu prava na pravično suđenje, kao što je garantovano članom 31. Ustava i članom 6.1 EKLJP.

Navodna povreda na pravično suđenje u slučaju podnosioca zahteva Zlatoja Jevtića

121. Što se tiče četvrtog podnosioca zahteva Zlatoja Jevtića, Sud primećuje da je presuda (GSK-KPA-A-45/12) Žalbenog veća KAI doneta 3. oktobra 2012. godine, i ovom presudom se priznaje pravo podnosiocu zahteva na imovinu. Presuda Žalbenog veća KAI je postala konačna i obavezujuća i ne podleže daljim žalbama. Do danas, podnosilac zahteva Zlatoj Jevtić nije bio u mogućnosti da ima koristi od izvršenja ove konačne i obavezujuće odluke.
122. Sud primećuje da je početkom marta 2013. godine, podnosilac zahteva Zlatoj Jevtić podneo zahtev KAI za izvršenje presude Žalbenog veća KAI i povraćaj svoje imovine. Do danas, KAI nije preduzela nikakve postupke u vezi sa zahtevom podnosioca zahteva.
123. Sud smatra da neaktivnost KAI u vezi sa zahtevima podnosioca da povрати svoju imovinu čini konačnu i obavezujuću presudu Žalbenog veća KAI iluzornom i teoretskom, pre nego praktičnom i delotvornom.

124. U ovom smislu, Sud primećuje da od oktobra 2012. godine podnosilac zahteva Zlatoj Jevtić, uprkos svojim naporima, nije bio u mogućnosti da povрати svoju imovinu.
125. Iz tih razloga, Sud utvrđuje da propust KAI da izvrši konačnu i obavezujuću odluku Žalbenog veća KAI u pogledu imovinskih prava podnosioca zahteva Zlatoja Jevtića predstavlja povredu prava na pravično suđenje, kao što je garantovano članom 31. Ustava i članom 6.1 EKLJP.

Što se tiče navoda o povredi prava na zaštitu imovine

126. Podnosioci zahteva tvrde da je došlo od povrede člana 46. Ustava [Zaštita imovine] i člana 1 Protokola br. 1 EKLJP.

127. Član 46. [Zaštita imovine] Ustava, *inter alia*, propisuje:

“1. Garantuje se pravo na imovinu.

2. Korišćenje imovine je regulisano zakonom, u skladu sa javnim interesom.

3. Niko se ne može arbitrarno lišiti lične imovine.

[...]”

128. Član 1 Protokola br. 1 EKLJP, propisuje:

„Svako fizičko ili pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uvjetima predviđenim zakonom i općim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne utiču na pravo države da primjenjuje takve zakone koje smatra potrebnim da bi nadzirala korištenje imovine u skladu s općim interesima ili da bi osigurala naplatu poreza ili drugih doprinosa ili kazni.“

129. Sud podseća na svoju presudu od 23. aprila 2012. godine, u kojoj je naveo da pošto je odluka Komisije za stambeno imovinske zahteve postala konačna i *res judicata*, „*podnosilac zahteva je uživao pravo na posed imovine, zagarantovano članom 46. Ustava i članom 1. Protokola 1 EKLJP*” (vidi: br. KI104/10, ocena ustavnosti odluke GŽ 78/2010, Okružnog suda u Gnjilanu od 7. juna 2010. godine).
130. U slučajevima podnosioca zahteva navedene odluke KIZK-a i Žalbenog veća KAI su postale konačne i obavezujuće 17. januara 2013. godine, 21. avgusta 2013. godine, 22. novembar 2013. godine i 3. oktobra 2012 . godine.
131. Kao takvo, pravo na posedovanje imovine u smislu člana 46. Ustava i člana 1 Protokola br. 1 EKLJP za svakog podnosioca zahteva je nastalo pomenutog datuma.

132. Sud primećuje da sledeće odluke KIZK-a i Žalbenog veća KAI nisu izvršene:

- Za podnositeljku zahteva Tatjanu Davilu, presude Žalbenog veća KAI br. GSK-KPA-A-021/12 od 17. januara 2013. godine i GSK-KPA-A-141/12 od 17. aprila 2013. godine;
- Za podnosioca zahteva Ljubišu Marića, odluka KIZK-a br. KPCC/D/A/211/2013 od 21. avgusta 2013. godine;
- Za podnositeljku zahteva Zoricu Kršenković, odluka KIZK-a br. KPCC/D/C/216/2013 od 22. novembra 2013. godine; i
- Za podnosioca zahteva Zlatoja Jevtića, presuda Žalbenog veća KAI br. GSK-KPA-A-045/12 od 3. oktobra 2012. godine.

133. Sud zaključuje da je kao posledica neizvršenja ovih odluka, podnosiocima zahteva uskraćeno pravo na mirno uživanje imovine, u suprotnosti sa članom 46. Ustava i članom 1 Protokola br. 1 EKLJP.

ZAKLJUČAK

134. U zaključku, Sud utvrđuje da neizvršenje odluka KIZK-a i Žalbenog veća KAI od strane KAI u slučajevima podnosilaca zahteva predstavlja povredu člana 31. Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLJP.

135. Na osnovu ovih ocena i svoje prethodne sudske prakse, a i prakse ESLJP, Sud zaključuje da su odluke Komisije za stambene i imovinske zahteve Kosova i presude Žalbenog veća Kosovske agencije za imovinu Vrhovnog suda Kosova postale *res judicata*.

136. Pored toga, Sud utvrđuje da, kao rezultat ovog propusta da se izvrše konačne i obavezujuće odluke, podnosioci zahteva su nepravedno lišeni svoje imovine zbog kašnjenja i neizvršenja odluka. Dakle, pravo podnosilaca zahteva na mirno uživanje imovine, kao što je garantovano članom 46. Ustava i članom 1 Protokola 1 Konvencije, je takođe bilo povređeno.

137. Konačno, Sud smatra da ne treba dalje da se bavi tvrdnjama o povredi članova 24. 32. i 54. Ustava u vezi sa članovima 13. i 14. EKLJP, uz zahtev podnosilaca da im se dodeli novčana naknada, jer su takve tvrdnje i zahtevi obuhvaćeni u nalazima Suda o povredi članova 31. i 46. Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLJP i članom 1 Protokola br. 1 EKLJP.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članovima 113.7 i 116.1 Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 56 (a) Poslovnika, na sednici održanoj 14. septembra 2016. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

U slučaju podnositeljke zahteva Tatjane Davile:

- I. DA PROGLASI zahtev prihvatljivim;
- II. DA UTVRDI da je došlo od povrede člana 31. Ustava u vezi sa članom 6.1 Evropske konvencije o ljudskim pravima;
- III. DA UTVRDI da je došlo do povrede člana 46. Ustava u vezi sa članom 1 Protokola br. 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima;
- IV. DA UTVRDI da nije neophodno ispitati da li je došlo do povrede članova 24. 32. i 54. Ustava i članova 13. i 14. Evropske konvencije o ljudskim pravima;
- V. DA UTVRDI da 2 (dve) odluke Žalbenog veća Vrhovnog suda Kosova br. GSK-KPA-A-021/12 od 17. januara 2013. godine, br. GSK-KPA-A-141/12 od 17. aprila 2013. godine treba da se izvrše od strane Kosovske agencije za imovinu (KAI);
- VI. NALAŽE Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI) da u skladu sa pravilom 63 Poslovnika o radu Ustavnog suda, što je pre moguće, ali ne kasnije od 6 (šest) meseci, obavesti Ustavni sud o merama koje su preduzete za sprovođenje presude ovog Suda;
- VII. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- VIII. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IX. Ova odluka stupa na snagu odmah

ODLUČUJE

U slučaju podnosioca zahteva Ljubiše Marića:

- I. DA PROGLASI zahtev prihvatljivim;
- II. DA UTVRDI da je došlo od povrede člana 31. Ustava u vezi sa članom 6.1 Evropske konvencije o ljudskim pravima;
- III. DA UTVRDI da je došlo do povrede člana 46. Ustava u vezi sa članom 1 Protokola br. 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima;
- IV. DA UTVRDI da nije neophodno ispitati da li je došlo do povrede članova 24. 32. i 54. Ustava i članova 13. i 14. Evropske konvencije o ljudskim pravima;
- V. DA UTVRDI da odluka Komisije za stambene i imovinske zahteve Kosova br. KPCC/D/A/211/2013 od 21. avgusta 2013. godine treba da se izvrši od strane Kosovske agencije za imovinu (KAI);
- VI. NALAŽE Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI) da u skladu sa pravilom 63 Poslovnika o radu Ustavnog suda, što je pre moguće, ali ne kasnije od 6 (šest) meseci, obavesti Ustavni sud o merama koje su preduzete za sprovođenje presude ovog Suda;
- VII. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- VIII. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IX. Ova odluka stupa na snagu odmah

ODLUČUJE

U slučaju podnositeljke zahteva Zorice Kršenković:

- I. DA PROGLASI zahtev prihvatljivim;
- II. DA UTVRDI da je došlo od povrede člana 31. Ustava u vezi sa članom 6.1 Evropske konvencije o ljudskim pravima;
- III. DA UTVRDI da je došlo do povrede člana 46. Ustava u vezi sa članom 1 Protokola br. 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima;
- IV. DA UTVRDI da nije neophodno ispitati da li je došlo do povrede članova 24. 32. i 54. Ustava i članova 13. i 14. Evropske konvencije o ljudskim pravima;
- V. DA UTVRDI da odluka Komisije za stambene i imovinske zahteve Kosova br. KPCC/D/C/216/2013 od 22. novembra 2013. godine treba da se izvrši od strane Kosovske agencije za imovinu (KAI);
- VI. NALAŽE Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI) da u skladu sa pravilom 63 Poslovnika o radu Ustavnog suda, što je pre moguće, ali ne kasnije od 6 (šest) meseci, obavesti Ustavni sud o merama koje su preduzete za sprovođenje presude ovog Suda;
- VII. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- VIII. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IX. Ova odluka stupa na snagu odmah

ODLUČUJE

U slučaju podnosioca zahteva Zlatoja Jevtića:

- I. DA PROGLASI zahtev prihvatljivim;
- II. DA UTVRDI da je došlo od povrede člana 31. Ustava u vezi sa članom 6.1 Evropske konvencije o ljudskim pravima;
- III. DA UTVRDI da je došlo do povrede člana 46. Ustava u vezi sa članom 1 Protokola br. 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima;
- IV. DA UTVRDI da nije neophodno ispitati da li je došlo do povrede članova 24. 32. i 54. Ustava i članova 13. i 14. Evropske konvencije o ljudskim pravima;
- V. DA UTVRDI da odluka GSK-KPA-A-045/12 Žalbenog veća Posebne komore od 3. oktobra 2012. godine treba da se izvrši od strane Kosovske agencije za imovinu (KAI);
- VI. NALAŽE Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI) da u skladu sa pravilom 63 Poslovnika o radu Ustavnog suda, što je pre moguće, ali ne kasnije od 6 (šest) meseci, obavesti Ustavni sud o merama koje su preduzete za sprovođenje presude ovog Suda;
- VII. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- VIII. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IX. Ova odluka stupa na snagu odmah

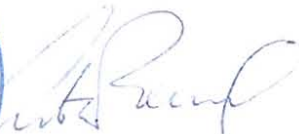
Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednica Ustavnog suda

Arteta Rama-Hajrizi